

Aan de commissie
Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid

Beste commissieleden,

In de commissievergadering van 5 oktober a.s. spreek ik u over de voortzetting van Betrokken Stad. Belangrijk onderdeel van Betrokken Stad is het verbeteren van de participatie in onze stad. Met deze brief informeer ik u over het wetsvoorstel "Versterking participatie op decentraal niveau" van het ministerie van BZK¹. Verder geef ik in deze brief een overzicht van de belangrijkste huidige mogelijkheden tot participatie en schets ik het vervolgproces voor het participatiebeleid naar aanleiding van het wetsvoorstel.

Toelichting

Wetsvoorstel

Het wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau is nog niet aangenomen en ligt op dit moment ter behandeling in de Tweede Kamer. Met dit wetsvoorstel wil de landelijke overheid de betrokkenheid van bewoners niet alleen bij de voorbereiding, maar ook bij de uitvoering en evaluatie van beleid versterken. Het doel van het wetsvoorstel is om heldere kaders te scheppen over participatie voor zowel inwoners als gemeenten. Volgens het wetsvoorstel versterkt dit het vertrouwen in de representatieve democratie en brengt het de decentrale volksvertegenwoordiging in positie. Het wetsvoorstel verplicht tot een wijziging van artikel 150 van de gemeentewet, waarbij de huidige inspraakverordening van gemeenten verbreed dient te worden naar een participatieverordening. Het wetsvoorstel biedt daarnaast de mogelijkheid voor een wettelijke verankering van Right to Challenge door het op te nemen in de participatieverordening.

Participatie in Rotterdam

Voor Rotterdammers is het belangrijk dat zij op een transparante en heldere wijze ingelicht worden over alle participatiemogelijkheden. We willen een gemeente zijn die Rotterdammers laat meedenken, meedoen en meebeslissen over wat er in hun stad gebeurt.

¹<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/wetsvoorstellen/detail?cfg=wetsvoorsteldetails&qry=wetsvoorstel%3A36210>.

In 2018 is de Verordening Inspraak, Digitale meningspeiling, Burgerinitiatief en Referenda door de raad vastgesteld.² Hierin staat op welke wijze Rotterdammers bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid kunnen worden betrokken. Op uiteenlopende beleidsdomeinen vindt er in Rotterdam participatie plaats over de beleidsvoorbereiding, zoals de fysieke leefomgeving, het samenlevingsbeleid (stadsgesprekken), Werk en Inkomen (de cliëntenraad). Naast beleidsparticipatie hebben we in Rotterdam de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het verbeteren en ontwikkelen van diverse andere participatiemogelijkheden voor Rotterdammers.

Betrokken Stad

In 2020 is het uitvoeringsprogramma Betrokken Stad vastgesteld. Dit is het overkoepelende programma rondom participatie van de gemeente Rotterdam. In dit programma zijn de zes uitgangspunten van goede participatie geformuleerd. Ze vormen de basis voor hoe we als gemeente participatie organiseren in Rotterdam. Zo vormen ze ook de uitgangspunten van door de raad vastgestelde nota Participatiebeleid Omgevingswet op 23 maart jl. (nr. 23bb001675). Het gaat om de volgende uitgangspunten:

1. Participatie is maatwerk
2. Betrokken bij de eigen leefomgeving
3. Heldere verwachtingen en goede terugkoppeling
4. Uitgaan van het initiatief
5. Beter en inclusiever
6. Participatie is een vak

Over de voortzetting van Betrokken Stad in de periode 2022-2026 bent u eerder geïnformeerd op 21 februari jl. (nr. 23b03284).

Wijk aan Zet!

Met het huidige bestuursmodel "Wijk aan zet" hebben bewoners meer zeggenschap gekregen over hun eigen wijk. In een samenwerking tussen de wijkraad, inwoners, wijkpartners en de gemeente zijn er wijkakkoorden gemaakt die de basis vormen voor de samenwerking in de wijk. Op 4 en 6 juli jl. zijn de wijkplannen en jaaractieplannen van de wijkraden vastgesteld door de raad (raadsvoorstel nr. 23bb003810/23bo005375).

Participatiebeleid Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het hebben van participatiebeleid een verplichting voor alle gemeenten. Zodoende heeft de raad op 23 maart jl. de nota Participatiebeleid Omgevingswet vastgesteld (nr. 23bb001675). Dit participatiebeleid is specifiek gericht op de wettelijke kerninstrumenten van de Omgevingswet: de omgevingsvisie, omgevingsprogramma's, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. In dit beleid wordt beschreven wat de wensen en eisen zijn ten aanzien van participatie in de fysieke leefomgeving.

Right to Challenge

Right to Challenge (R2C) waar het wetsvoorstel naar verwijst bestaat al sinds 2015 in Rotterdam. Dit is een werkwijze die Rotterdammers de mogelijkheid biedt om taken over te nemen als zij van mening zijn dat het beter, anders of efficiënter kan binnen hetzelfde budget. Binnen het coalitieakkoord 'Eén Stad' (2022-2026) is besloten om het R2C voort te zetten. Met inmiddels 14 challenges zijn wij als gemeente op dit moment koploper in Nederland. Op 21 maart jl. bent u geïnformeerd over de laatste stand van zaken omtrent het R2C (nr. 23bo3754).

² <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR489487>.

Vervolgproces

Bovenstaande ontwikkelingen laten zien dat we niet wachten op het wetsvoorstel om de participatiemogelijkheden voor Rotterdammers te verbeteren. Als de nieuwe wet mogelijkheden biedt om participatie verder te verbeteren, dan zullen we die benutten. Ik heb overleg met mijn collega's in de G4 om kennis uit te wisselen hierover.

Als het wetsvoorstel is aangenomen, zal een aanpassing van de participatieverordening nodig zijn om deze in lijn te brengen met de nieuwe wet. De huidige planning is om medio 2024 de contouren voor de aanpassingen van de Verordening Inspraak, Digitale meningspeiling, Burgerinitiatief en Referenda gereed te hebben, zodat het college eind 2024 een concept-Participatieverordening aan de raad kan voorleggen.

Met vriendelijke groet,

Robert Simons
Wethouder Haven, Economie, Horeca, Bestuur (wijken en kleine kernen)